FINAVIA

for smooth travelling

”Ehdotus komission täytäntöönpanoasetukseksi, jolla muutetaan komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2015/1998 tiettyjen ilmailun turvaamista koskevien erityistoimenpiteiden selkiyttämisen, yhdenmukaistamisen, yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta”

Finavia Oyj:n kanta

- turvallisuuden lisääminen turvallisuuskriittisessä työssä on aina kannatettavaa. Ilmailun uhkien ja riskien perusteet lähtevät lentoturvallisuuden lisäksi perinteisesti myös terrorismin ja salakuljetusten arvioimisesta ja ehkäisystä. Fokus turvatoimissa on näkyvästi ollut matkustaja- ja tavaravirtojen valvonnassa.

- ns. sisäisten uhkien mahdollisuuteen kiinnitetään nykyisin entistä enemmän huomiota

- esimerkiksi Finavian lentoasemilla työskentelee Finavian myöntämän henkilökortin oikeuksin noin 17 000 henkilöä. Tämän lisäksi yhtiöillä on Trafin hyväksymiä crewcard-henkilökortteja. Oikeudet mahdollistavat itsenäisen liikkumisen turvakriittisellä alueella työtehtäviin liittyen. Näitä tehtäviä ovat esimerkiksi turvatarkastukset, vartiointi, maahuolinta, kunnossapito, lennonjohto, terminaalipalvelut, ilma-aluksen miehistö

- erityisesti sisäisen turvallisuuden kehittämiseksi asetusmuutoksen tuoma lisävaatimus turvallisuusselvitysten tason korottamisesta suppeasta perusmuotoiseen selvitykseen on perusteltua,

Finavia Oyj:n kanta

- asetusluonnos toteaa, että turvallisuusselvitys on voimassa nykyisen käytännön mukaisesti, mikäli turvallisuusselvityksen toteuttava viranomainen voi toteuttaa nuhteettomuusseurantaa turvallisuusselvityksen kohteena olevan henkilön tietoihin, myöskin tiedustelutietoihin,

- mikäli näin ei voida toimia, on turvallisuusselvitys uusittava 12 kk:n välein

- Suomen voimassa oleva lainsäädäntö ei tietojemme mukaan anna SUPOlle toimivaltaa toteuttaa nuhteettomuusseurantaa tiedustelutietoihin,

- näin ollen asetusluonnoksen edellytys on turvallisuusselvitys vuosittain 12 kk:n välein. Tästä aiheutuu neljän vuoden aikajänteellä Finavian lentoasemilla työskenteleville yrityksille (noin 17 000 henkilökorttia) noin 6,8 miljoonan euron lisäkustannukset.

- neljän vuoden laskenta perustuu siihen, että nykyisellä käytännöllä turvallisuusselvitys uusitaan viiden vuoden välein. Eli samalla aikajänteellä kuin regulaatio edellyttää henkilökortin uusimisen. Asetusmuutos nostaa siis esille ristiriidan, joka johtuu Suomen kansallisen lainsäädännön sopimattomuudesta muuttuneeseen tilanteeseen

FINAVIA
for smooth travelling

ILMAILULAKI

101 §

Taustan tarkistukset

Turva-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa Euroopan komission asetuksissa säädetään henkilöille tehtävistä taustan tarkistuksista. Seuraavat taustan tarkistusten yhteydessä ilmenevät seikat muodostavat esteen 102 §:ssä tarkoitetun pääsyluvan, 103 §:ssä tarkoitetun henkilökortin sekä muiden asetuksissa tarkoitettujen hyväksyntöjen ja lupien myöntämiselle:

1) hakija on tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, joka osoittaa yleistä piittaamattomuutta toisten turvallisuudesta, huumausainerikoksesta tai kuulumisesta järjestäytyneeseen rikollisryhmään;

2) hakija on tuomittu sakkorangaistukseen lentoturvallisuutta tai ilmailun turvaamista koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta;

3) hakija on aiemmalla toiminnallaan osoittanut sellaista yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä, jotka antavat aiheen epäillä hakijan kykyä tai halua noudattaa tehtävässään vaadittavia säännöksiä ja määräyksiä.

102 §

Pääsy lentokenttäalueelle ja lentoaseman turvavalvotulle alueelle

Lentoaseman pitäjä myöntää pääsyluvan lentokenttäalueelle ja lentoaseman turvavalvotuille alueille henkilöille, joilla on perusteltu syy olla siellä. Poliisin, rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilöstöllä on virkatehtäviensä perusteella oikeus päästä lentokenttäalueelle ja turvavalvotuille alueelle.

Lentoaseman pitäjä voi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun pääsyluvan, jos sitä käytetään tavalla, joka vaarantaa turva-asetuksen ja tämän luvun mukaisten turvatoimien toteutumisen tai tehokkuuden. Lentoaseman pitäjä voi peruuttaa pääsyluvan myös sen voimassa ollessa ilmenneen 101 §:ssä tarkoitetun luvan haltijaa koskevan seikan vuoksi.

Finavia Oyj:n kanta

- asetusmuutos ja erityisesti sellainen nuhteettomuusseuranta, joka koskee myös tiedustelutietoja, luo lentoaseman pitäjälle ristiriidan Suomen nykyisen lainsäädännön toimivaltuuksilla

- Ilmailulaki antaa edellä olevasti lentoaseman pitäjälle toimivallan silloin, kun henkilökortin hakija on tuomittu tietyistä rikoksista

- SUPOn mahdollinen asetusmuutoksen hengen mukainen oikeus ulottaa nuhteettomuusseuranta myös tiedustelutietoihin, tuo lentoaseman pitäjälle sellaista turvallisuustietoa, joka perustuu epäilyyn, ei tuomioon. Lentoaseman pitäjän toimivalta jää nykylainsäädännön puitteissa näiltä osin puutteelliseksi.

- jos Suomen lainsäädäntöä ei muuteta esitetyn asetusmuutoksen hengen mukaiseksi, lisää asetusmuutos valtavasti byrokratiaa, työtä ja kustannuksia, mutta ei lisää turvallisuutta yhtään.

- Suomen lakiin tarvittavat muutokset liittyvät:
  - SUPOn oikeuksiin ulottaa nuhteettomuusseuranta myös tiedustelutietoihin, sekä
  - Lentoaseman pitäjän toimivaltaan henkilökortin myöntämisprosessissa SUPOn tai muun turvallisuusviranomaisen antaman epäilyn perusteella

FINAVIA
for smooth travelling